ĢENERĀLADVOKĀTES JULIANAS KOKOTES [*JULIANE KOKOTT*] SECINĀJUMI,

sniegti 2005. gada 7. jūlijā [1]

I — Ievads

1. Šīs prasības sakarā ar valsts pienākumu neizpildi ietvaros Eiropas Kopienu Komisija pārmet Spānijas Karalistei, ka tās normatīvie un administratīvie akti attiecībā uz privātu apsardzes uzņēmumu darbību nav atbilstoši uzņēmējdarbības veikšanas un pakalpojumu sniegšanas brīvības principiem un pārkāpj Kopienu tiesību noteikumus dalībvalstu savstarpējās profesionālo kompetences atestātu atzīšanas jomā.

2. Pamatā ir runa par to, vai ārvalstu apsardzes uzņēmumiem savu darbību veikšanai Spānijā drīkst noteikt prasības būt juridiskajai personai, nodrošināt noteikta apmēra minimālo pamatkapitālu, pārskaitīt drošības naudu un nodarbināt minimālo darbinieku skaitu un vai ārvalstu apsardzes uzņēmumu darbiniekiem drīkst uzstādīt prasību iegūt īpašu administratīvu atļauju, ko izsniegušas Spānijas iestādes, pat ja tie ir jau ieguvuši līdzīgu atļauju dibināšanas valstī.

3. Šī lieta ir uzskatāma par turpinājumu lietai C-114/97, kurā tika nospriests, ka Spānijas Karaliste nav izpildījusi savus pienākumus attiecībā uz noteikumiem par privātiem apsardzes uzņēmumiem [2]. Pēc satura šī lieta ir saistāma ar dažām citām lietām sakarā ar valsts pienākumu neizpildi attiecībā uz privātu apsardzes uzņēmumu darbību, kurās jau ir pieņemti Beļģijas Karalistei [3], Itālijas Republikai [4], Portugāles Republikai [5] un Nīderlandes Karalistei [6] nelabvēlīgi spriedumi.

1 — Oriģinālvaloda — vācu.

2 — 1998. gada 29. oktobra spriedums lietā C-114/97 Komisija/Spānija (*Recueil*, I-6717. lpp.).

3 — 2000. gada 9. marta spriedums lietā C-355/98 Komisija/Beļģija (*Recueil*, I-1221. lpp.).

4 — 2001. gada 31. maija spriedums lietā C-283/99 Komisija/Itālija (*Recueil*, I-4363. lpp.).

5 — 2004. gada 29. aprīļa spriedums lietā C-171/02 Komisija/Portugāle (*Recueil*, I-5645. lpp.).

6 — 2004. gada 7. oktobra spriedums lietā C-189/03 Komisija/Nīderlande (Krājums, I-9289. lpp.), un mani secinājumi, kas sniegti 2004. gada 22. jūnijā.

II — Atbilstošās tiesību normas

A — *Kopienu tiesības*

4. Šajā lietā Kopienu tiesisko regulējumu veido EKL 43. un 49. pants, kā arī Direktīva 92/51/EEK[7]; papildus Komisija atsaucas arī uz Direktīvu 89/48/EEK[8].

5. EKL 43. panta pirmās daļas redakcija ir šāda:

"Ievērojot še turpmāk izklāstītos noteikumus, aizliedz ierobežojumus kādas dalībvalsts pilsoņu brīvībai veikt uzņēmējdarbību citā dalībvalstī. Tāpat aizliedz ierobežojumus attiecībā uz to, ka dalībvalstu pilsoņi, kas izveidojuši uzņēmumu kādā dalībvalstī, atver šā uzņēmuma pārstāvniecības, filiāles vai meitas uzņēmumus citās dalībvalstīs."

6. EKL 49. panta pirmā daļa ir formulēta šādi:

"Kā paredz še turpmāk izklāstītie noteikumi, Kopienā aizliedz pakalpojumu sniegšanas brīvības ierobežojumus to dalībvalstu pilsoņiem, kas veic uzņēmējdarbību kādā Kopienas valstī, bet sniedz pakalpojumus citas dalībvalsts personai."

7. Saskaņā ar Direktīvas 92/51 1. panta c) apakšpunktu "*kompetences atestāts* ir jebkāds kvalifikācijas pierādījums:

— kas apliecina izglītību, kura nav daļa no kopuma, kas veido diplomu Direktīvas 89/48/EEK nozīmē vai diplomu vai sertifikātu šīs direktīvas nozīmē, vai arī

— kas, neprasot iepriekšējās izglītības pierādījumus, izsniegts pēc to personisko iezīmju, profesionalitātes vai zināšanu novērtēšanas, kuras saistībā ar lūguma iesniedzēja darbību kādā profesijā par

7 — Padomes 1992. gada 18. jūnija Direktīva 92/51/EEK par otro vispārējo sistēmu profesionālās izglītības un mācību atzīšanai, lai papildinātu Direktīvu 89/48/EEK (OV L 209, 25. lpp.), kas pēdējo reizi grozīta ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2001. gada 14. maija Direktīvu 2001/19/EK (OV L 206, 1. lpp.); turpmāk tekstā — "Direktīva 92/51".

8 — Padomes 1988. gada 21. decembra Direktīva 89/48/EEK par vispārēju sistēmu tādu augstākās izglītības diplomu atzīšanai, ko piešķir par vismaz trīs gadu profesionālo izglītību (OV 1989, L 19, 16. lpp.), kas pēdējo reizi grozīta ar Direktīvu 2001/19/EK (OV L 206, 1. lpp.); turpmāk tekstā — "Direktīva 89/48".

būtiskām atzinusi iestāde, kas norādīta saskaņā ar dalībvalsts normatīvajiem un administratīvajiem aktiem".

8. Saskaņā ar Direktīvas 92/51 1. panta e) apakšpunktu "*reglamentēta profesija* ir reglamentēta profesionālā darbība vai darbību kopums, ko dalībvalstī ietver šī profesija".

9. Direktīvas 92/51 1. panta f) apakšpunkta pirmajā teikumā *reglamentēta profesionālā darbība* ir definēta kā "profesionālā darbība, kuras uzsākšanai vai veikšanai vai kādam veikšanas veidam dalībvalstī saskaņā ar normatīvajiem vai administratīvajiem aktiem tieši vai netieši ir vajadzīgs izglītības pierādījums vai kompetences atestāts".

B — *Valsts tiesības*

10. Spānijā privāto apsardzes uzņēmumu darbību reglamentē Likums Nr. 23/1992 par privātajiem apsardzes pakalpojumiem (*Ley de Seguridad Privada*, turpmāk tekstā — "Likums par privātajiem apsardzes pakalpojumiem")[9] un Karaliskais dekrēts Nr. 2364/1994, ar ko apstiprina Noteikumus par privātajiem apsardzes pakalpojumiem (*Reglamento de Seguridad Privada*, turpmāk tekstā — "Noteikumi par privātajiem apsardzes pakalpojumiem")[10].

11. Likuma par privātajiem apsardzes pakalpojumiem 5. panta 1. punktā ir uzskaitītas to pakalpojumu kategorijas, kuras var sniegt privātie apsardzes uzņēmumi. Runa ir par vispārpieņemtajiem objektu un personu aizsardzības veidiem.

12. Saskaņā ar Likuma par privātajiem apsardzes pakalpojumiem 7. pantu uzņēmumam, kas vēlas sniegt šādus pakalpojumus, ir jāsaņem administratīva atļauja, reģistrējoties Iekšlietu ministrijas uzturētā reģistrā.

13. Lai varētu veikt reģistrāciju, attiecīgajam uzņēmumam cita starpā ir jābūt akciju sabiedrībai, sabiedrībai ar ierobežotu atbildību, *sociedad anónima laboral*[11] vai kooperatīvam (Likuma par privātajiem apsardzes pakalpojumiem 7. panta 1. punkta a) apakšpunkts, lasot kopā ar Noteikumu par privātajiem apsardzes pakalpojumiem 5. pantu).

9 — 1992. gada 30. jūlija Likums Nr. 23/1992 — *Ley de Seguridad Privada* (*Boletín Oficial del Estado* Nr. 186, 27116. lpp.).

10 — 1994. gada 9. decembra Karaliskais dekrēts Nr. 2364/1994 — *Real Decreto* (*BOE* Nr. 8, 779. lpp.).

11 — Darbinieku izveidota akciju sabiedrība.

14. Turklāt Noteikumu par privātajiem apsardzes pakalpojumiem pielikumā uzņēmumiem, kas vēlas sniegt apsardzes pakalpojumus, ir noteiktas arī citas prasības. Pirmkārt, ir noteiktas dažādas minimālās summas pamatkapitāla apmēram, kas sakārtoti pēc hierarhijas principiem ne tikai atkarībā no uzņēmuma veiktās darbības vai darbību veida, bet arī atkarībā no tā ģeogrāfiskās darbības apmēra valsts teritorijā. Otrkārt, ir jāpārskaita drošības nauda, kuras apmērs arī ir atkarīgs no darbības veida un ģeogrāfiskā darbības apmēra; garantijas maksājums ir jāpārskaita Spānijas organizācijai *Caja General de Depósitos*.

15. Apsardzes uzņēmumiem, kas vēlas veikt vērtīgu, bīstamu priekšmetu vai sprāgstvielu pārvadāšanu, ir noteiktas papildu prasības attiecībā uz apsardzes darbinieku un bruņotu transportlīdzekļu minimālo skaitu; paralēli tam, ja uzņēmums vēlas veikt apsardzes ierīču un sistēmu uzstādīšanu un uzturēšanu, ir jābūt noteiktam minimālam skaitam tehniķu un instalētāju (skat. Noteikumu par privātajiem apsardzes pakalpojumiem pielikumu).

16. Visiem privāto apsardzes uzņēmumu apsardzes darbiniekiem ir jāsaņem atļauja no Iekšlietu ministrijas (Likuma par privātajiem apsardzes pakalpojumiem 10. pants apvienojumā ar Noteikumu par privātajiem apsardzes pakalpojumiem 53. pantu). Šim nolūkam darbiniekam jābūt pilngadīgam, tas nedrīkst būt sasniedzis vecuma limitu, kas noteikts reglamentējošajos noteikumos, tam jābūt fiziskajām un psiholoģiskajām spējām, kas nepieciešamas tā funkciju veikšanai, un tam jābūt nokārtojušam nepieciešamos pārbaudījumus, kas apliecina tā zināšanas un spējas.

17. Attiecībā uz privātdetektīva darbību Noteikumu par privātajiem apsardzes pakalpojumiem 54. panta 5. punkta b) apakšpunkts turklāt paredz, ka attiecīgajām personām ir jābūt speciālam privātdetektīva diplomam [12], kura iegūšanai ir jāpabeidz īpaši kursi un jānokārto eksāmeni, kas noteikti Tieslietu un Iekšlietu ministrijas administratīvajos aktos [13].

18. Sākotnēji privātus apsardzes pakalpojumus drīkstēja sniegt tikai Spānijas uzņēmu-

12 — Spāņu valodā: *diploma de detective privado*.

13 — Turklāt saskaņā ar Noteikumu par privātajiem apsardzes pakalpojumiem 54. panta 5. punkta a) apakšpunktu ir nepieciešams noteikts izglītības līmenis, kas apliecināms ar dažādiem mācību iestādes absolvēšanas dokumentiem (*título de bachillerato unificado polivalente, bachiller, formación profesional de segundo grado, técnico de las profesiones o cualificaciones que se determinen, u otros equivalentes o superiores*). Taču, ņemot vērā, ka Komisija savā prasībā, izņemot norādēs par tiesisko regulējumu, nav detalizētāk izskatījusi jautājumu par mācību iestādes absolvēšanas dokumentiem, var secināt, ka tā nav vēlējusies šo faktu iekļaut šīs lietas priekšmetā. Tādēļ tas arī turpmāk netiks iztirzāts detalizētāk. Katrā ziņā, ar to vien nebūtu pietiekami, lai celtā prasība būtu pieņemama, ja tajā bez citiem komentāriem tiktu norādīts uz šiem noteikumiem, izskatot šajā tiesvedībā aktuālo tiesisko regulējumu, nepakļaujot tos jebkādam tiesiskam vērtējumam (skat. 2001. gada 29. novembra spriedumu lietā C-202/99, Komisija/Itālija, *Recueil*, I-9319. lpp., 21. punkts).

mi, kuru darbiniekiem bija jābūt Spānijas pilsoņiem [14]. Taču šobrīd šie noteikumi jau ir grozīti [15]. Tagad ir pietiekami, ja uzņēmums ir piederīgs kādai no Eiropas Savienības dalībvalstīm vai valstīm, kas parakstījušas Līgumu par Eiropas Ekonomisko Zonu.

19. Attiecībā uz profesionālo kvalifikāciju atzīšanu piemērojamie Spānijas tiesību akti ir Karaliskais dekrēts Nr. 1665/1991, ar kuru valsts tiesībās tika transponēta Direktīva 89/48, un Karaliskais dekrēts Nr. 1396/1995, ar kuru valsts tiesībās tika transponēta Direktīva 92/51. Abos dekrētos ir ietverti to profesiju saraksti, uz kurām attiecas konkrētie atzīšanas mehānismi. Tomēr tajos nav ieļautas darbības, kas attiecas uz šajā lietā mūs interesējošo privāto apsardzes pakalpojumu nozari.

III — Fakti un pirmstiesas procedūra

20. Jau 1997. gadā Komisija cēla pirmo prasību sakarā ar valsts pienākumu neizpildi pret Spānijas Karalisti saistībā ar atsevišķām Likuma un Noteikumu par privātajiem apsardzes pakalpojumiem tiesību normām, kuras rezultātā Eiropas Kopienu Tiesa 1998. gadā pieņēma spriedumu [16]. Cita starpā šajā spriedumā tika konstatēts, ka, piešķirot privāto apsardzes pakalpojumu veikšanas atļauju tikai tiem uzņēmumiem, kam ir Spānijas pilsonība, un apsardzes darbinieku licences izsniedzot tikai Spānijas pilsoņiem, Spānijas Karaliste nav izpildījusi pienākumus, ko tai uzliek EK līgums.

21. Pirmstiesas procedūras ietvaros ar 1999. gada 23. novembra vēstuli Komisija informēja Spānijas valdību par to, ka tās spēkā esošie normatīvie un administratīvie akti joprojām pārkāpj Kopienu tiesības, proti, EKL 43. un 49. pantu, kā arī Direktīvu 89/48 un Direktīvu 92/51 saistībā ar profesionālo kompetences atestātu atzīšanu.

22. Komisija pamatā izvirzīja iebildumus pret nosacījumiem, kas paredz, ka privātiem apsardzes uzņēmumiem, lai īstenotu savas darbības, ir jābūt Spānijas pilsonībai, ka privātajiem ārvalstu apsardzes uzņēmumiem, lai īstenotu savas darbības Spānijā, vienmēr jābūt juridiskās personas statusam, ka šādam uzņēmumam jābūt noteikta apmēra minimālajam pamatkapitālam, neņemot vērā, ka uzņēmums dibināšanas valstī ir pakļauts citādiem noteikumiem, ka šādam uzņēmumam ir jāpārskaita drošības nauda Spānijas organizācijai, neņemot vērā veiktos garantijas maksājumus dibināšanas valstī, un ka

14 — Skat. spriedumu lietā Komisija/Spānija (minēts 2. zemsvītras piezīmē, 4. un 6. punkts).

15 — Vēl pirms šīs prasības sakarā ar valsts pienākumu neizpildi iesniegšanas Likums par privātajiem apsardzes pakalpojumiem tika grozīts ar 1999. gada 29. janvāra Karalisko dekrētu-likumu Nr. 2/1999 — *Real Decreto-Ley* (*BOE* Nr. 26, 4327. lpp.). Šīs lietas pirmstiesas procedūras laikā arī Noteikumi par privātajiem apsardzes pakalpojumiem tika grozīti ar 2001. gada 19. oktobra Karalisko dekrētu Nr. 1123/2001 — *Real Decreto* (*BOE* Nr. 281, 43034. lpp.).

16 — Spriedums lietā Komisija/Spānija (minēts 2. zemsvītras piezīmē).

šādam uzņēmumam jānodarbina minimālais darbinieku skaits. Vēl tā izvirzīja iebildumus pret nosacījumu, kas paredz, ka privāto ārvalstu apsardzes uzņēmumu darbiniekiem Spānijā ir nepieciešama īpaša atļauja, pat ja tie jau ir ieguvuši līdzvērtīgu atļauju to izcelsmes valstī, un pret to, ka privātās apsardzes nozares profesijām nav piemērota Kopienu profesionālo kvalifikāciju atzīšanas sistēma.

23. Noteiktajā termiņā nesaņemot atbildi no Spānijas valdības, Komisija 2000. gada 24. jūlijā nosūtīja argumentētu atzinumu, kurā tika atkārtoti norādīti minētie iebildumi, aicinot Spānijas Karalisti veikt nepieciešamos pasākumus.

24. Ar 2000. gada 15. novembri datētu vēstuli Spānijas iestādes iesniedza dažādus tiesību aktu grozījumu projektus. Komisija atbildēja 2001. gada 31. janvārī, norādot, ka ierosinātie grozījumi nav pietiekami, un pieprasīja, lai tiesiskais regulējums tiktu vēlreiz pārskatīts.

25. 2001. gada maijā Spānijas iestādes vispirms nosūtīja Komisijai Karaliskā dekrēta projektu, ar kuru Noteikumos par privātajiem apsardzes pakalpojumiem tiktu atcelta vienīgi prasība par Spānijas pilsonību. Neilgi pēc tam tās paziņoja, ka ir plānoti vēl citi tiesību aktu grozījumi. 2001. gada 1. augustā Komisija pieprasīja iesniegt konkrētu tiesību akta projektu un termiņu plānu. Ņemot vērā, ka atbildes reakcija nesekoja, Komisija 2002. gada 7. janvārī nosūtīja savu pēdējo vēstuli, kurā tā ietvēra situācijas kopsavilkumu un atgādināja par tiesību akta projektu un termiņu plānu, kas joprojām nebija iesniegti. Taču pa šo laiku 2001. gada oktobrī ar Karalisko dekrētu Nr. 1123/2001 tika īstenoti iepriekš paziņotie grozījumi attiecībā uz pilsonību [17].

26. 2002. gada 19. jūnijā Spānijas iestādes iesniedza Komisijai vēstuli, kurā tās atkārtoja priekšlikumus, kurus Komisija iepriekš jau bija novērtējusi kā nepietiekamus, un paziņoja, ka tiesību aktu grozījumi tiks īstenoti agrākais līdz 2003. gada beigām.

27. Tā kā Komisija uzskatīja, ka šāda atbilde ir nepietiekama, tā atbilstoši EKL 226. panta 2. punktam 2003. gada 8. decembrī cēla šo prasību pret Spānijas Karalisti.

17 — Skat. šo secinājumu 18. punktu.

IV — Lietas dalībnieku prasījumi

28. Sākotnēji Komisijas prasījumi Pirmās instances tiesai bija šādi:

1) atzīt, ka,

— ieviešanas noteikumos paredzot, ka privātiem apsardzes pakalpojumus sniedzošiem uzņēmumiem un to darbiniekiem jābūt Spānijas pilsonībai;

— paredzot, ka privātiem apsardzes uzņēmumiem ārvalstnieku reģistrācijas sistēmas ietvaros:

a) visos gadījumos jābūt juridiskai personai,

b) jābūt noteikta apmēra pamatkapitālam, neņemot vērā, ka šis uzņēmums nav pakļauts tādiem pašiem pienākumiem tā dibināšanas valstī,

c) jāpārskaita drošības nauda *Caja General de Depósitos*, neņemot vērā iespējamo drošības naudas pārskaitījumu izcelsmes dalībvalstī,

d) jānodarbina noteikts minimālais darbinieku skaits;

— paredzot, ka privāta ārvalsts apsardzes uzņēmuma darbiniekiem jāsaņem jauna īpaša atļauja Spānijā, kaut arī tie jau ir saņēmuši līdzīgu atļauju minētā uzņēmuma dibināšanas dalībvalstī; un nepakļaujot privātās apsardzes nozares profesijas Kopienu profesionālo kvalifikāciju atzīšanas sistēmai, Spānijas Karaliste nav izpildījusi pienākumus, ko tai uzliek EKL 43. un 49. pants, kā arī Direktīva 89/48/EEK un Direktīva 92/51/EEK;

2) piespriest Spānijas Karalistei atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

29. Tiesas rakstveida procesa laikā Komisija ar 2004. gada 3. maiju datētu vēstuli atsauca savā prasības pieteikumā izvirzīto pirmo

iebildumu attiecībā uz apsardzes uzņēmumu un to darbinieku pilsonību.

30. Līdz ar to Komisijas prasījumi Pirmās instances tiesai ir šādi:

1) atzīt, ka,

— paredzot, ka privātiem apsardzes uzņēmumiem ārvalstnieku reģistrācijas sistēmas ietvaros:

a) visos gadījumos jābūt juridiskai personai,

b) jābūt noteikta apmēra pamatkapitālam, neņemot vērā, ka šis uzņēmums nav pakļauts tādiem pašiem pienākumiem tā dibināšanas valstī,

c) jāpārskaita drošības nauda *Caja General de Depósitos*, neņemot vērā iespējamo drošības naudas pārskaitījumu izcelsmes dalībvalstī,

d) jānodarbina noteikts minimālais darbinieku skaits;

— paredzot, ka privāta ārvalsts apsardzes uzņēmuma darbiniekiem jāsaņem jauna īpaša atļauja Spānijā, kaut arī tie jau ir saņēmuši līdzīgu atļauju minētā uzņēmuma dibināšanas dalībvalstī; un nepakļaujot privātās apsardzes nozares profesijas Kopienu profesionālo kvalifikāciju atzīšanas sistēmai, Spānijas Karaliste nav izpildījusi pienākumus, ko tai uzliek EKL 43. un 49. pants, kā arī Direktīva 89/48/EEK un Direktīva 92/51/EEK;

2) piespriest Spānijas Karalistei atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

31. Spānijas Karalistes prasījumi Pirmās instances tiesai ir šādi:

1) prasību noraidīt;

2) piespriest Komisijai atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

Vispārīgi par prasības pieteikuma saturu

Tā palika pie šiem prasījumiem arī pēc tam, kad Komisija daļēji atsauca savu prasību.

34. Šajā lietā Komisija ir izvirzījusi vispārīgu prasību konstatēt, ka, uzstādot privātiem apsardzes uzņēmumiem un to darbiniekiem noteiktas prasības, Spānijas Karaliste "nav izpildījusi pienākumus, ko tai uzliek EKL 43. un 49. pants, kā arī Direktīva 89/48/EEK un Direktīva 92/51/EEK". Lai arī šīs prasības ir detalizēti uzskaitītas, no Komisijas prasības pieteikuma vispārējā formulējuma [19] nav skaidrs, kuri no izvirzītajiem iebildumiem attiecas uz EKL 43. un 49. panta pārkāpumiem un kuri — uz Direktīvas 89/48/EEK un Direktīvas 92/51/EEK pārkāpumiem. Šādi sastādīts prasības pieteikums pavisam noteikti nesniedz vajadzīgo skaidrību un pārskatāmību.

V — Prasības pieņemamība

32. Pirms tiek pārbaudīti dažādie Komisijas izvirzītie iebildumi šajā lietā, vispirms ir jāizvērtē prasības pieņemamība.

33. Saskaņā ar Tiesas Statūtu 21. panta 1. punktu un Reglamenta 38. panta 1. punkta c) apakšpunktu prasības pieteikumā ir jāietver strīda priekšmets un kopsavilkums par izvirzītajiem pamatiem. Prasībā sakarā ar valsts pienākumu neizpildi, kas celta, pamatojoties uz EKL 226. pantu, Komisijai saskaņā ar pastāvīgo judikatūru ir precīzi jānorāda iebildumi, par kuriem Tiesai ir jāpieņem nolēmums, un vismaz kopsavilkumā jāizklāsta tiesiskie un faktiskie apstākļi, ar kuriem izvirzītie iebildumi ir pamatoti [18].

35. Tikai tad, ja Komisijas prasības pieteikumā ietvertos prasījumus lasa kopā ar tā pamatojumu un izvērtē saskaņā ar tā interpretāciju, kļūst skaidrs, ka tikai pirmais līdz piektais Komisijas iebildums attiecas uz EKL 43. un 49. panta pārkāpumu, turpretim sestais un pēdējais iebildums [20] attiecas uz Direktīvas 89/48 un Direktīvas 92/51 pārkāpumu [21]. Līdz ar to, neskatoties uz neskaidro izklāstījumu, ir konstatējama dažādo iebil-

18 — 2001. gada 29. novembra spriedums lietā Komisija/Itālija (minēts 13. zemsvītras piezīmē, 20. punkts), 1997. gada 23. oktobra spriedums lietā C-375/95 Komisija/Grieķija (*Recueil*, I-5981. lpp., 35. punkts, pirmais teikums), 1992. gada 31. marta spriedums lietā C-52/90 Komisija/Dānija (*Recueil*, I-2187. lpp., 17. punkts), kā arī 1990. gada 13. decembra spriedums lietā C-347/88 Komisija/Grieķija (*Recueil*, I-4747. lpp., 28. punkts).

19 — Komisijas prasījumi ir izklāstīti šo secinājumu 30. punktā.

20 — Grozīto prasījumu 1) punkta otrā ievilkuma saliktā teikuma otrā daļa (izklāstīti šo secinājumu 30. punktā).

21 — Prasības pieteikuma 25.–60. punktā Komisija pamatā atsaucas tikai uz EKL 43. un 49. pantu, bet 61.–71. punktā minētas ir tikai abas direktīvas.

dumu saistība, no vienas puses, ar EKL 43. un 49. pantu, un no otras puses — ar Direktīvu 89/48 un Direktīvu 92/51. No tā secināms, ka attiecībā uz prasību, neskatoties uz tās nepārskatāmību, nav būtisku iebildumu pret tās pieņemamību.

Detalizēti par sesto iebildumu

36. Šaubas par pieņemamību tomēr rodas, ja detalizētākā veidā izskata sesto un pēdējo iebildumu. Tajā Komisija ir izvirzījusi gan Direktīvas 89/48, gan Direktīvas 92/51 pārkāpumu.

37. Lai arī principā ir pieļaujams, ka dalībvalsts vienlaikus pārkāpj abas šīs direktīvas [22], taču, lai Tiesa konstatētu šādu faktu, Komisijai savā prasības pieteikumā ir detalizēti un pamatoti jānorāda, cik lielā mērā tiesiskā situācija vai tiesību piemērošana attiecīgajā dalībvalstī vienlaikus pārkāpj abas direktīvas [23]. Lai arī minētās direktīvas ir savstarpēji cieši saistītas un balstītas uz vieniem un tiem pašiem pamatprincipiem un to noteikumi atbilst viens otram [24], pateicoties kam tiek radīta vispārīga savstarpēja profesionālo kvalifikāciju atzīšanas sistēma, tomēr katrai no tām ir atšķirīga piemērošanas joma: Direktīva 89/48 attiecas uz augstākās izglītības diplomiem, ko piešķir par vismaz trīs gadu profesionālo izglītību, savukārt Direktīva 92/51 pamatā attiecas uz profesionālās kompetences atestātiem, kuri iegūti pēc īsāka mācību perioda.

38. Līdz ar to tas nav pietiekams pamatojums, ja atbilstoši EKL 226. panta 2. punktam celtā prasībā vienkārši ir citētas Direktīva 89/48 un Direktīva 92/51 un vispārīgi apgalvots, ka abas direktīvas ir pārkāptas. Taču šajā lietā Komisija atkārtoti [25] ir rīkojusies tieši šādi.

39. Savā prasības pieteikumā Komisija nav sniegusi nekādu informāciju, kas liecinātu, ka kvalifikācija, kurai Spānijā ir jābūt privāto apsardzes uzņēmumu darbiniekiem un privātdetektīviem, nozīmē, ka tie ir ieguvuši augstāko izglītību, kas pārsniedz vismaz trīs gadu laikposmu, vai ka tā kādā citādā veidā ietilpst Direktīvas 89/48 piemērošanas jomā.

22 — Skat. tikai neseno judikatūru — 2004. gada 14. oktobra spriedumu lietā C-55/03 Komisija/Spānija (Krājumā nav publicēts, 33. punkts) un 2005. gada 20. janvāra spriedumu lietā C-198/04 Komisija/Francija (Krājumā nav publicēts, 11. punkts).

23 — Šajā sakarā pēc satura skat. arī spriedumu lietā Komisija/Spānija (minēts 22. zemsvītras piezīmē, it īpaši 29. punkts).

24 — Skat. Direktīvas 92/51 piekto apsvērumu.

25 — Skat., piemēram, agrāk iesniegtu Komisijas prasības pieteikumu lietā Komisija/Nīderlande (spriedums minēts 6. zemsvītras piezīmē, 12. punkts, pēdējais ievilkums).

Tādēļ pat aptuveni nav skaidrs, cik lielā mērā Spānijas Karaliste ir pārkāpusi direktīvu. Tādēļ attiecībā uz iebildumu par Direktīvas 89/48 pārkāpumu secināms, ka Komisijas prasības pieteikumā nav pietiekamā apmērā atspoguļoti faktiskie un tiesiskie apstākļi, ar kuriem tiek pamatots tās iebildums [26].

40. Kopsavilkumā secināms, ka Komisijas prasība ir noraidāma kā nepieņemama tiktāl, ciktāl tā attiecas uz Direktīvas 89/48 pārkāpumu. Attiecībā uz pārējo, neskatoties uz tās nepārskatāmību, būtisku iebildumu par prasības pieņemamību nav.

VI — Par prasības pamatotību

41. No atlikušajiem Komisijas izvirzītajiem iebildumiem pirmais, kā arī daļa no otrā un piektā iebilduma attiecas uz problēmām, kuras Tiesa ir izskatījusi jau agrāk [27]. Turpretim trešais, ceturtais un sestais iebildums vēl nav bijuši Tiesas spriedumu priekšmets.

A — *Ievada piezīmes*

Par pakalpojumu sniegšanas brīvības un uzņēmējdarbības veikšanas brīvības nošķiršanu

42. Šajā tiesvedībā sakarā ar valsts pienākumu neizpildi pamatjautājums ir par privātu apsardzes uzņēmumu un detektīvbiroju patstāvīgām darbībām, kuras, saņemot atlīdzību, Spānijā veic uzņēmumi, kuri ir dibināti citās dalībvalstīs. Ja šādas darbības tiek realizētas īslaicīgi, tas nozīmē — stabili un nepārtraukti neiekļaujoties Spānijas ekonomikas vidē, tad ir piemērojami noteikumi, kas attiecas uz pakalpojumu sniegšanas brīvību (EKL 49. un 50. pants apvienojumā ar EKL 48. un 55. pantu), pretējā gadījumā — proti, ja tiek nodibināta filiāle vai meitas sabiedrība — ir piemērojami noteikumi, kas skar uzņēmējdarbības veikšanas brīvību (EKL 43. pants apvienojumā ar EKL 48. pantu) [28].

26 — Attiecībā uz Direktīvu 92/51 Komisija savā prasības pieteikumā — lai arī ļoti īsi — ir izklāstījusi savu viedokli par to, ka privāto apsardzes uzņēmumu darbinieki un privātdetektīvi Spānijā ir uzskatāmi par tādiem, kas veic reglamentētu profesiju, un ka šo profesiju veikšana ir atkarīga no noteiktu kvalifikāciju esamības, taču valstī nav ieviesti noteikumi par iegūto kvalifikāciju atzīšanu šīs direktīvas nozīmē. Līdz ar to ir izpildītas minimālās prasības attiecībā uz prasības pieteikuma atbilstību. Viss pārējais attiecas uz prasības pamatotības jautājumu.

27 — Attiecībā uz pirmo un otro iebildumu skat. spriedumu lietā Komisija/Portugāle (minēts 5. zemsvītras piezīmē, 41.–44. punkts un 53.–57. punkts); attiecībā uz piekto iebildumu skat. it īpaši spriedumu lietā Komisija/Nīderlande (minēts 6. zemsvītras piezīmē, 17.–20. punkts un 31. punkts), kā arī spriedumu lietā Komisija/Beļģija (minēts 3. zemsvītras piezīmē, 35.–38. punkts) un spriedumu lietā Komisija/Portugāle (minēts 5. zemsvītras piezīmē, 60. un 61. punkts).

28 — Par uzņēmējdarbības veikšanas un pakalpojumu sniegšanas brīvības nošķiršanu skat. it īpaši 1995. gada 30. novembra spriedumu lietā C-55/94 *Gebhard* (*Recueil*, I-4165. lpp., 25.–28. punkts) un 2003. gada 11. decembra spriedumu lietā C-215/01 *Schnitzer* (*Recueil*, I-14847. lpp., 27.–33. punkts), kā arī spriedumu lietā Komisija/Portugāle (minēts 5. zemsvītras piezīmē, 24.–27. punkts).

Par saskaņotības neesamību Kopienu līmenī

43. Spānijas Karaliste pamato savus normatīvos un administratīvos aktus, pret kuriem Komisija ir izvirzījusi iebildumus, sniedzot dažādas norādes par to, ka attiecīgajā nozarē nav saskaņotības Kopienu līmenī, tādēļ Spānijā drīkst būt noteiktas stingrākas prasības nekā citās dalībvalstīs.

44. Šeit ir jāpiebilst, ka pamatbrīvības ir balstītas uz savstarpējas atzīšanas principu. Taču savstarpēja atzīšana nenozīmē, ka Kopienas likumdevējam ir jāizveido vienots standarts noteiktā ekonomikas nozarē. Drīzāk šis princips attiecināms tieši uz tām jomām, kurās *nav* īstenota saskaņošana un attiecībā uz kurām tādēļ nav spēkā pat vienoti minimālie standarti [29].

45. Vienotu standartu neesamības gadījumā dalībvalstīm ir tiesības noteikt materiālos priekšnosacījumus, kā arī procesuālo kārtību attiecībā uz tādām darbībām, ko veic privātu apsardzes uzņēmumu darbinieki. Tās drīkst vadīties arī pēc dažāda līmeņa aizsardzības pakāpēm [30]. Tomēr tām, nosakot nosacījumus savas kompetences ietvaros, ir jāievēro garantētās uzņēmējdarbības veikšanas un pakalpojumu sniegšanas brīvības [31]. Tas nozīmē, ka ir jāņem vērā arī tās prasības, kuras ārvalstu apsardzes uzņēmuma darbinieki jau izpilda to izcelsmes dalībvalstī [32].

Par EKL 45. un 46. pantā paredzētajiem atkāpes nosacījumiem

46. Attiecībā uz Spānijas Karalistes norādēm, ka uz privātu apsardzes uzņēmumu darbībām ir attiecināmi atkāpes nosacījumi saistībā ar sabiedriskās kārtības un drošības apsvērumiem, kā arī valsts varas realizāciju, ir jau ticis noskaidrots, ka EKL 45. panta pirmā daļa un EKL 46. panta 1. punkts šajā gadījumā nav piemērojami [33].

29 — Tiesas pastāvīgā judikatūra kopš 1979. gada 20. februāra sprieduma lietā 120/78 *Rewe-Zentral*, saukta par "Cassis de Dijon" (*Recueil*, 649. lpp., 8. punkts). No jaunākiem laikiem skat. 2004. gada 11. marta spriedumu lietā C-496/01 Komisija/Francija (*Recueil*, I-2351. lpp., 55. punkts un tajā minētā judikatūra). Šajā kontekstā skat. arī 1999. gada 9. marta spriedumu lietā C-212/97 *Centros* (*Recueil*, I-1459. lpp., 28. punkts).

30 — Fakts, ka viena dalībvalsts nosaka mazāk stingrus noteikumus nekā cita, vēl nenozīmē, ka tās noteikumi ir nesamērīgi un līdz ar to nesaderīgi ar Kopienu tiesībām. Skat. 1995. gada 10. maija spriedumu lietā C-384/93 *Alpine Investments* (*Recueil*, I-1141. lpp., 51. punkts), 1996. gada 12. decembra spriedumu lietā C-3/95 *Reisebüro Broede* (*Recueil*, I-6511. lpp., 42. punkts), 2001. gada 1. februāra spriedumu lietā C-108/96 *Mac Quen* u.c. (*Recueil*, I-837. lpp., 33. un 34. punkts) un 2002. gada 11. jūlija spriedumu lietā C-294/00 *Gräbner* (*Recueil*, I-6515. lpp., 46. un 47. punkts).

31 — 2000. gada 3. oktobra spriedums lietā C-58/98 *Corsten* (*Recueil*, I-7919. lpp., 31. punkts) un spriedums lietā Komisija/Francija (minēts 29. zemsvītras piezīmē, 55. punkts).

32 — 1991. gada 25. jūlija spriedums lietā C-76/90 *Säger* (*Recueil*, I-4221. lpp., 15. punkts), 1994. gada 9. augusta spriedums lietā C-43/93 *Vander Elst* (*Recueil*, I-3803. lpp., 16. punkts), kā arī spriedums lietā *Corsten* (minēts 31. zemsvītras piezīmē, 35. punkts).

33 — Spriedums lietā Komisija/Spānija (minēts 2. zemsvītras piezīmē, 37.–39. punkts, 42. punkts, kā arī 45. un 46. punkts), spriedums lietā Komisija/Beļģija (minēts 3. zemsvītras piezīmē, 24.–26. punkts un 28.–30. punkts) un spriedums lietā Komisija/Itālija (minēts 4. zemsvītras piezīmē, 20.–22. punkts).

B — *Par pirmo iebildumu: nosacījuma, kas paredz, ka privātajiem apsardzes uzņēmumiem vienmēr jābūt juridiskās personas statusam, nesaderība ar EKL 43. un 49. pantu*

47. Komisijas pirmā iebilduma priekšmets ir Spānijā spēkā esošais nosacījums, kas paredz, ka visiem privātajiem apsardzes uzņēmumiem ir jābūt juridiskām personām — reģistrētām vienā no četrām juridiskajām formām, kas minētas Likuma par privātajiem apsardzes pakalpojumiem 7. panta 1. punkta a) apakšpunktā [34].

48. Prasība, ka privātiem apsardzes uzņēmumiem ir jābūt juridiskai personai, var radīt pakalpojumu sniedzējiem, kas ir dibinājuši savu uzņēmumu ārpus Spānijas ietvariem citā dalībvalstī un tur likumīgi sniedz savus pakalpojumus, ierobežojumus saistībā ar pārrobežu darbības veikšanu. Šāds nosacījums liedz iespēju ārvalstīs dzīvojošām fiziskām personām sniegt savus pakalpojumus Spānijā privāto apsardzes pakalpojumu jomā. Līdz ar to tas uzskatāms par pakalpojumu sniegšanas brīvības ierobežojumu EKL 49. panta nozīmē [35].

49. Turklāt šāds noteikums ir uzskatāms arī par uzņēmējdarbības veikšanas brīvības ierobežojumu EKL 43. panta nozīmē, jo liedz citu dalībvalstu saimnieciskās darbības subjektiem, kas ir fiziskas personas, dibināt Spānijā sekundāru uzņēmumu [36].

50. Spānijas Karaliste minēto ierobežojumu pamato ar to, ka tas ieviests pakalpojumu saņēmēju un pārējo iedzīvotāju aizsardzības nolūkos. Lai to īstenotu, ir nepieciešams, lai privātie apsardzes uzņēmumi atbilstu īpašajām prasībām par šaujamieroču turēšanu, uzņēmuma iekšējo komunikāciju un apsardzes uzņēmuma darbinieku apmācību un tālākizglītību, piemēram, regulāri vingrinoties šaušanā.

51. Taču saskaņā ar pastāvīgo judikatūru valsts pasākumi, kas var traucēt vai padarīt mazāk pievilcīgu Līgumā garantēto pamatbrīvību īstenošanu, ir pieļaujami tikai tad, ja ir izpildīti četri priekšnosacījumi: tie tiek piemēroti nediskriminējošā veidā, tie ir pamatoti ar būtiskām vispārīgām interesēm, tie ir piemēroti vēlamā mērķa sasniegšanai un tie nepārsniedz šā mērķa sasniegšanai nepieciešamo [37].

34 — Skat. šo secinājumu 13. punktu.

35 — Spriedums lietā Komisija/Portugāle (minēts 5. zemsvītras piezīmē, 41. punkts).

36 — Spriedums lietā Komisija/Portugāle (minēts 5. zemsvītras piezīmē, 42. punkts); skat. arī 1984. gada 12. jūlija spriedumu lietā 107/83 *Klopp* (*Recueil*, 2971. lpp., 19. punkts) un 1988. gada 7. jūlija spriedumu lietā 143/87 *Stanton* (*Recueil*, 3877. lpp., 11. punkts).

37 — Skat. spriedumu lietā *Gebhard* (minēts 28. zemsvītras piezīmē, 37. punkts), spriedumu lietā *Corsten* (minēts 31. zemsvītras piezīmē, 39. punkts) un spriedumu lietā *Schnitzer* (minēts 28. zemsvītras piezīmē, 35. punkts), kā arī 1993. gada 31. marta spriedumu lietā C-19/92 *Kraus* (*Recueil*, I-1663. lpp., 32. punkts) un 2005. gada 21. aprīļa spriedumu lietā C-140/03 Komisija/Grieķija (Krājums, I-3177. lpp., 34. punkts).

52. Šajā gadījumā prasība būt juridiskai personai absolūti nav piemērota vēlamo mērķu sasniegšanai. Kā Komisija jau ir pamatoti norādījusi, uzņēmuma juridiskās formas izvēle cita starpā var ietekmēt daļu īpašnieku iekšējās ietekmes īstenošanas iespējas, kā arī daļu īpašnieku un trešo personu finansiālās intereses. Turpretim neviens no Spānijas Karalistes norādītajiem pakalpojumu saņēmēju un pārējo iedzīvotāju aizsardzības aspektiem nav atkarīgs no uzņēmuma juridiskās formas. Proti, tiktāl ir būtiski tikai tas, lai attiecīgie uzņēmumi, un it īpaši tajos strādājošās fiziskās personas, izpilda apsardzes uzņēmumiem noteiktās prasības; piemēram, to, ka šaujamieročus drīkst izmantot un uzglabāt, tikai ievērojot noteiktus noteikumus, uzņēmumu iekšējai komunikācijai vajadzības gadījumā ir jābūt pielāgotai veikto darbību bīstamībai un apsardzes uzņēmuma darbiniekiem ir jāapmeklē nepieciešamās apmācības. Šajā sakarā Spānijas Karaliste, kurai ir pienākums pierādīt, ka šajā gadījumā ir attaisnojama atkāpšanās no minētajām pamatbrīvībām, nav norādījusi iemeslus, kas pierādītu, ka juridiska persona šīs prasības spētu izpildīt labāk nekā uzņēmums, ko vada individuāls komersants.

53. Līdz ar to pirmais iebildums ir pamatots.

C — *Par otro un trešo iebildumu: nosacījumu, kas paredz, ka šādam uzņēmumam jābūt noteikta apmēra pamatkapitālam un jāpārskaita drošības nauda, nesaderība ar EKL 43. un 49. pantu*

54. Komisijas otrais un trešais iebildums attiecas uz nosacījumiem, ka privātiem apsardzes uzņēmumiem, lai saņemtu atļauju sniegt noteiktus pakalpojumus Spānijā, ir nepieciešams noteikta apmēra minimālais pamatkapitāls, kura apmērs ir precīzi noteikts, un precīzi noteiktā apmērā ir jāpārskaita arī drošības nauda Spānijas organizācijai *Caja General de Depósitos*.

Par otro iebildumu: minimālais pamatkapitāls

55. Prasība par minimālā pamatkapitāla esamību, kura apmērs tiek noteikts pēc uzņēmuma darbības veida un ģeogrāfiskā mēroga, var radīt pakalpojumu sniedzējiem, kas ir dibinājuši savu uzņēmumu ārpus Spānijas citā dalībvalstī un tur likumīgi sniedz savus pakalpojumus, ierobežojumus saistībā ar pārrobežu darbības realizēšanu. Proti, ārvalstu pakalpojumu sniedzējiem, kuru pamatkapitāla apmērs ir mazāks par Spānijā noteikto minimālo pamatkapitālu, tiek radīti ierobežojumi attiecībā uz viņu pakalpojumu sniegšanu Spānijā. No tā izriet, ka pastāv pakalpojumu sniegšanas brīvības ierobežojums EKL 49. panta nozīmē [38].

38 — Skat. spriedumu lietā Komisija/Portugāle (minēts 5. zemsvītras piezīmē, 53. punkts).

56. Šāds nosacījums rada arī uzņēmējdarbības veikšanas brīvības ierobežojumu EKL 43. panta nozīmē [39]. Tas liedz Kopienu saimnieciskās darbības subjektiem, kuru pamatkapitāls ir mazāks nekā Spānijā noteiktais minimālais pamatkapitāls attiecībā uz atsevišķām darbības jomām, dibināt Spānijā meitas sabiedrības vai filiāles.

57. Kā Tiesa jau ir konstatējusi, šāds noteikums nav pamatojams ar kreditoru aizsardzības apsvērumiem, jo pastāv citi līdzekļi, ar kuriem šo mērķi iespējams īstenot tikpat efektīvi, bet kas mazāk ierobežo uzņēmējdarbības veikšanas un pakalpojumu sniegšanas brīvību, piemēram, drošības naudas iemaksa [40] vai apdrošināšanas līguma noslēgšana [41].

58. Šie paši apsvērumi ir attiecināmi uz Spānijas Karalistes argumentu, ka minimālais pamatkapitāls kalpo kā papildu garantija pakalpojumu saņēmējiem, kā arī pārējo iedzīvotāju interešu aizsardzībai. Arī šajā gadījumā ir jāpiezīmē, ka būtu pilnībā pietiekami iemaksāt drošības naudu vai noslēgt apdrošināšanas līgumu, kas arī daudz mazāk ierobežotu citu dalībvalstu saimnieciskās darbības subjektus.

59. Lai gan var būt patiess Spānijas Karalistes arguments, ko tā minēja savā aizstāvībā, par to, ka atsevišķos gadījumos nav iespējams saņemt adekvātu apdrošināšanu, taču šādos apstākļos attiecīgajiem privātajiem apsardzes uzņēmumiem pastāv iespēja iemaksāt drošības naudu. Katrā ziņā, kā obligātu prasību nosakot, ka ir jābūt noteiktam minimālajam pamatkapitālam, vispār nepieļaujot alternatīvas iespējas, piemēram, apdrošināšanas līgumu noslēgšanu vai drošības naudas iemaksāšanu, Spānijas tiesiskais regulējums pārsniedz mērķa sasniegšanai nepieciešamo.

60. Līdz ar to otrais iebildums ir pamatots.

Par trešo iebildumu: drošības nauda

61. Jau iepriekš minētā prasība par drošības naudu arī rada pakalpojumu sniegšanas un uzņēmējdarbības veikšanas brīvības ierobežojumu (EKL 49. pants un 43. pants), jo sadārdzina privātiem apsardzes uzņēmumiem, kas dibināti citā dalībvalstī, pakalpojumu sniegšanu vai meitas sabiedrības vai filiāles dibināšanu Spānijā, līdz ar to padarot to īstenošanu mazāk pievilcīgu.

39 — Spriedums lietā Komisija/Portugāle (minēts 5. zemsvītras piezīmē, 54. punkts) un 2003. gada 30. septembra spriedums lietā C-167/01 *Inspire Art* (*Recueil*, I-10155. lpp., 100. un 101. punkts).

40 — Šajā kontekstā skat. arī apsvērumus, kas minēti šo secinājumu 61.–65. punktā.

41 — Spriedums lietā Komisija/Portugāle (minēts 5. zemsvītras piezīmē, 55. punkts).

62. Līdz ar to rodas jautājums, vai šis ierobežojums ir pamatots. Šajā saistībā ir jānorāda, ka Tiesa jau ir atzinusi, ka prasība par drošības naudu ir mazāk ierobežojošs līdzeklis, lai nodrošinātu kreditoru aizsardzību, nekā minimālā pamatkapitāla noteikšana [42].

63. Saskaņā ar šajā lietā apstrīdēto Spānijas tiesisko regulējumu drošības naudas iemaksai ir jākalpo kā garantijai, ka tiks segti naudas sodi, kas uzlikti privātiem apsardzes uzņēmumiem par likumu pārkāpumiem. Tātad pamatā ir runa par Spānijas valsts iestāžu aizsardzību gadījumos, kad tās ir kreditori un izvirza prasības par soda naudu nomaksu.

64. Komisija neizvirza iebildumus pret prasību par drošības naudu kopumā, bet gan pret apstākli, ka tā ir jāpārskaita Spānijas organizācijai *Caja General de Depósitos*. Savā tiesiskajā regulējumā nosakot, ka drošības nauda visos gadījumos ir jāpārskaita noteiktai *Spānijas* organizācijai, Spānijas valdība liedz iespēju ņemt vērā tās drošības naudas, kuras ir iemaksātas citās dalībvalstīs, it īpaši privātā apsardzes uzņēmuma izcelsmes valstī.

65. Šāda prasība pārsniedz to, kas nepieciešams kreditoru aizsardzības nodrošināšanai. Lai arī tas ir leģitīmi, ka uzņemošās dalībvalsts iestādes pārbauda, vai izcelsmes dalībvalstī iemaksātās drošības naudas *apmērs ir pietiekams*, lai nodrošinātu arī uzņemošās dalībvalsts kreditoru aizsardzību, taču iemaksāto drošības naudu pilnīga neņemšana vērā vai prasība par papildu, atsevišķas drošības naudas iemaksāšanu katrā dalībvalstī, kur uzņēmums vēlas īstenot savu darbību, nav pamatota.

66. Lai arī Spānijas Karaliste ir paziņojusi, ka turpmāk tiks atzītas arī citās Kopienu kredītiestādēs iemaksātās drošības naudas, tomēr tas notiks tikai pēc Komisijas noteiktā termiņa beigām [43]. Taču valsts pienākumu neizpilde ir jāizvērtē, ņemot vērā to dalībvalsts situāciju, kāda tā bija, beidzoties argumentētajā atzinumā noteiktajam termiņam [44]. Vēlāk veiktos grozījumus Tiesa nevar ņemt vērā [45]. Pilnīgai skaidrībai ir arī jānorāda — lai novērstu valsts pienākumu neizpildi, ir nepieciešami saistoši tiesību akti, un

42 — Spriedums lietā Komisija/Portugāle (minēts 5. zemsvītras piezīmē, 55. punkts). Līdzīgi arī 1998. gada 7. maija spriedums lietā C-350/96 *Clean Car Autoservice* (*Recueil*, I-2521. lpp., 36. punkts).

43 — Spānijas valdības vēstules Komisijai, kas datētas ar 2000. gada 15. novembri, 2001. gada 9. jūliju un 2002. gada 19. jūniju. Taču Spānijas valdība joprojām pieprasa, lai privāti apsardzes uzņēmumi Spānija iemaksā atsevišķu drošības naudu par savu darbību īstenošanu Spānijā.

44 — Pastāvīgā judikatūra; skat. tikai 2003. gada 16. janvāra spriedumu lietā C-63/02 Komisija/Apvienotā Karaliste (*Recueil*, I-821. lpp., 11. punkts), 2004. gada 16. decembra spriedumu lietā C-313/03 Komisija/Itālija (Krājumā nav publicēts, 9. punkts) un 2005. gada 14. aprīļa spriedumu lietā C-341/02 Komisija/Vācija (Krājums, I-2733. lpp., 33. punkts).

45 — 2004. gada 18. novembra spriedums lietā C-482/03 Komisija/Īrija (Krājumā nav publicēts, 11. punkts) un spriedums lietā Komisija/Vācija (minēts 44. zemsvītras piezīmē, 33. punkts).

vispārīga (jauna) administratīva prakse, ko valsts pārvaldes iestādes var pēc nepieciešamības mainīt un kas nav pietiekami zināma, nav uzskatāma par efektīvu no EK līguma izrietošo pienākumu izpildi [46].

67. Līdz ar to arī trešais iebildums ir pamatots.

D — *Par ceturto iebildumu: nosacījuma, kas paredz, ka šādam uzņēmumam jānodarbina minimālais darbinieku skaits, nesaderība ar EKL 43. un 49. pantu*

68. Komisijas ceturtais iebildums attiecas uz nosacījumiem, kas izriet no Noteikumu par privātajiem apsardzes pakalpojumiem pielikuma I.4.1. punkta b) apakšpunkta, I.4.2. punkta b) apakšpunkta un I.5.2. punkta a) apakšpunkta un kas attiecībā uz tajos minētajām darbībām paredz, ka vērtīgu, bīstamu priekšmetu un sprāgstvielu pārvadāšanas gadījumā uzņēmumā noteikti ir jābūt minimālam apsardzes darbinieku skaitam, kā arī — apsardzes ierīču un sistēmu uzstādīšanas un uzturēšanas gadījumā — minimālam tehniķu skaitam.

69. Savā prasības pamatojumā [47] Komisija norāda, ka Spānijā spēkā esošais nosacījums, kas paredz, ka vērtīgu un bīstamu priekšmetu pārvadāšanas gadījumā ir nepieciešams noteikts minimālais skaits bruņotu transporta līdzekļu, nav saderīgs ar EKL 49. pantu. Taču, ņemot vērā, ka šajā jautājumā tā pārsteidzošā kārtā nelūdz Tiesu atzīt Spānijas Karalistes pārkāpumu [48], šis aspekts turpmāk detalizētāk netiks iztirzāts, un ceturtais iebildums tiks izskatīts tikai attiecībā uz prasību par minimālo darbinieku skaitu.

70. Attiecībā uz minimālo darbinieku skaitu ir konstatējams pakalpojumu sniegšanas brīvības ierobežojums (EKL 49. pants), jo ārvalstu privātiem apsardzes uzņēmumiem, kuriem ir mazāks darbinieku skaits, tiek liegta iespēja piedāvāt savus pakalpojumus Spānijas tirgū. Papildus tam, ņemot vērā šo noteikto minimālo darbinieku skaitu, ārvalstu privātajiem apsardzes uzņēmumiem tiek padarīta dārgāka un līdz ar to mazāk pievilcīga sekundāru uzņēmumu vai meitas sabiedrību izveidošana Spānijā, kas uzskatāms par uzņēmējdarbības veikšanas brīvības ierobežojumu (EKL 43. pants).

71. Uzskatu, ka šie ierobežojumi ir pamatoti, jo tie attiecas uz *sprāgstvielu pārvadāšanu*. Nepastāvot saskaņotībai Kopienas līmenī,

46 — Tostarp skat. 2000. gada 9. marta spriedumu lietā C-358/98 Komisija/Itālija (*Recueil*, I-1255. lpp., 17. punkts) un spriedumu lietā Komisija/Nīderlande (minēts 6. zemsvītras piezīmē, 19. punkts).

47 — Komisijas prasības pieteikuma 51.–55. punkts.

48 — Skat. Komisijas prasības pieteikumā ietvertos prasījumus, kas izklāstīti šo secinājumu 30. punktā.

dalībvalstu kompetencē ir noteikt aizsardzības līmeni, kādu tās vēlas sasniegt savas valsts teritorijā [49]. Šajā gadījumā Spānijas Karaliste pārliecinoši norāda uz riska faktoriem, kas var izrietēt no sprāgstvielu pārvadāšanas un apdraudēt visu sabiedrību, tajā skaitā ņemot vērā arī pieaugušos terorisma draudus, īpaši Spānijā. No tā izriet, ka sprāgstvielu pārvadāšanu nedrīkst veikt tikai viena persona, bet gan vismaz divi apsargi [50] un ka viņiem ir jābūt zināšanām par rīcību ar šādām vielām. Komisija nav pēc būtības apstrīdējusi šos argumentus. Tādēļ šajā aspektā ceturtais iebildums ir noraidāms.

72. Arī visās *citās nozarēs* Spānijas likumdevējam ir rīcības brīvība attiecībā uz Spānijā vēlamo drošības līmeni. Taču Spānijas Karalistei, kurai, lai pamatotu, ka šajā gadījumā pastāv iemesls atkāpties no minētajām pamatbrīvībām, ir uzlikts pierādīšanas pienākums, ir detalizēti jāpierāda, ka šobrīd Spānijā spēkā esošie noteikumi par minimālo darbinieku skaitu ir nepieciešami šī drošības līmeņa sasniegšanai un nepārsniedz šī mērķa īstenošanai nepieciešamo. Šajā gadījumā šādu argumentu trūkst. Gluži pretēji — Spānijas Karaliste paziņoja, ka ir gatava samazināt noteikto minimālo darbinieku skaitu par 50 %. Turklāt tā piebilst, ka šobrīd Spānijā spēkā esošās prasības nav nepieciešamas, lai īstenotu vēlamo drošības līmeni vērtīgu un bīstamu priekšmetu pārvadāšanas, kā arī apsardzes ierīču un sistēmu uzstādīšanas un uzturēšanas jomā.

73. Turklāt Spānijas Karalistes pienākums ir arī detalizēti norādīt, cik lielā mērā minimālā darbinieka skaita samazināšana par 50 % ir pamatota ar būtiskām vispārīgām interesēm. Taču šīs tiesvedības sakarā ar valsts pienākumu neizpildi ietvaros šī aspekta pārbaude nav nepieciešama, jo valsts pienākumu neizpilde ir jāizvērtē, ņemot vērā to dalībvalsts situāciju, kāda tā bija, beidzoties argumentētajā atzinumā noteiktajam termiņam. Vēlāk veiktos grozījumus Tiesa nevar ņemt vērā [51]. Pilnībā nepietiekami ir arī vispārīgi paziņojumi par izmaiņām valsts tiesību aktos, kas paredzētas nākotnē.

74. Rezultātā secināms, ka ceturtais iebildums ir apmierināms tiktāl, ciktāl minētie Spānijas tiesību akti paredz minimālo darbi-

49 — Skat. šo secinājumu 45. punktu un 30. zemsvītras piezīmē minēto judikatūru, saskaņā ar kuru fakts, ka viena dalībvalsts nosaka mazāk stingrus noteikumus nekā cita, vēl nenozīmē, ka tās noteikumi ir nesamērīgi un līdz ar to nesaderīgi ar Kopienu tiesībām.

50 — Noteikumu par privātajiem apsardzes pakalpojumiem pielikuma I.4.2. punkta b) apakšpunktā ir noteikta prasība, ka, pārvadājot sprāgstvielas, katrā transporta līdzeklī ir jābūt vismaz diviem apsargiem, kuri ir specializējušies šajā nozarē.

51 — Skat. šo secinājumu 66. punktu un tajā minēto pastāvīgo judikatūru.

nieku skaitu tiem uzņēmumiem, kas darbojas vērtīgu un bīstamu priekšmetu pārvadāšanas, kā arī apsardzes ierīču un sistēmu uzstādīšanas un uzturēšanas jomā.

E — *Par piekto iebildumu: nosacījuma, kas paredz, ka darbiniekiem, kas nodrošina drošību un kas veic savu darbību Spānijā, ir nepieciešama īpaša atļauja, nesaderība ar EKL 43. un 49. pantu*

75. Ar piekto iebildumu Komisija izvirza pretenzijas pret nosacījumu, kas paredz, ka privāta citā dalībvalstī dibināta apsardzes uzņēmuma darbiniekiem ir jāsaņem īpaša atļauja darbības veikšanai Spānijā, kaut arī tie jau ir saņēmuši līdzīgu atļauju minētā uzņēmuma dibināšanas dalībvalstī.

76. Pastāvīgajā judikatūrā jau ir ticis konstatēts, ka valsts tiesiskais regulējums, kas paredz, ka uzņēmumam, kas dibināts citā dalībvalstī, noteiktu pakalpojumu veikšanai ir nepieciešama administratīva atļauja, ir uzskatāms par pakalpojumu sniegšanas brīvības ierobežojumu [52]. Līdzīgi par pakalpojumu sniegšanas brīvības ierobežojumu ir uzskatāms arī nosacījums, kas paredz, ka šādā uzņēmumā strādājošiem darbiniekiem ir nepieciešama administratīva atļauja [53]. Turklāt tas var apgrūtināt ārvalstu apsardzes uzņēmumiem, piemēram, meitas sabiedrības vai sekundāra uzņēmuma nodibināšanu Spānijā, ja tiem saviem darbiniekiem jānodrošina administratīva atļauja; līdz ar to Spānijas tiesiskais regulējums uzskatāms par uzņēmējdarbības veikšanas brīvības ierobežojumu.

77. Saskaņā ar pastāvīgo judikatūru valsts pasākumi, kas var traucēt vai padarīt mazāk pievilcīgu EK līgumā garantēto pamatbrīvību īstenošanu, ir pieļaujami tikai tad, ja ir izpildīti četri priekšnosacījumi: tie tiek piemēroti nediskriminējošā veidā, tie ir pamatoti ar būtiskām vispārīgām interesēm, tie ir atbilstoši vēlamā mērķa sasniegšanai un tie nepārsniedz šā mērķa sasniegšanai nepieciešamo [54].

52 — Skat. spriedumu lietā *Säger* (minēts 32. zemsvītras piezīmē, 14. punkts), spriedumu lietā *Vander Elst* (minēts 32. zemsvītras piezīmē, 15. punkts), spriedumu lietā Komisija/Beļģija (minēts 3. zemsvītras piezīmē, 35. punkts), spriedumu lietā Komisija/Portugāle (minēts 5. zemsvītras piezīmē, 60. punkts) un spriedumu lietā Komisija/Nīderlande (minēts 6. zemsvītras piezīmē, 17. punkts).

53 — Spriedums lietā Komisija/Nīderlande (minēts 6. zemsvītras piezīmē, 17., 18. punkts — pēdējais teikums — un 20. punkts), kurā ir runa par atļaujas nepieciešamību privāto apsardzes uzņēmumu *vadošajiem personāla darbiniekiem*; attiecībā uz citiem uzņēmuma darbiniekiem skat. spriedumu lietā *Vander Elst* (minēts 31. zemsvītras piezīmē, 15. punkts) un 2004. gada 21. oktobra spriedumu lietā C-445/03 Komisija/Luksemburga (Krājums, I-10191. lpp., 23., 24. un 30. punkts).

54 — Skat. 37. zemsvītras piezīmē minēto pastāvīgo judikatūru.

78. Kā jau iepriekš esmu norādījusi citā lietā, ņemot vērā īpašos riska faktorus, kas izriet no privātu apsardzes uzņēmumu darbības, nepastāv principiāla rakstura iebildumi pret nosacījumu, kas paredz preventīvu šo uzņēmumu un to darbinieku kontroli, ko īsteno valsts iestādes. Šāda kontrole var tikt izveidota kā administratīvu atļauju izsniegšanas procedūra [55]. Attiecībā uz šo aspektu starp Komisiju un Spānijas Karalisti strīds nepastāv.

79. Nevienprātība pastāv attiecībā uz jautājumu, cik lielā mērā uzņemošās valsts iestādēm ir jāņem vērā prasības, kurām apsardzes darbinieki ir jau pakļauti savā izcelsmes valstī. Lai atbildētu uz šo jautājumu, jāveic diferencēts novērtējums, jo jāņem vērā, piemēram, vai ir skarta uzņēmējdarbības veikšanas brīvība (EKL 43. pants) vai pakalpojumu sniegšanas brīvība (EKL 49. pants).

80. Tādējādi no *pakalpojumu sniedzēja*, kurš tikai īslaicīgi veic savas darbības citā dalībvalstī, nedrīkst pieprasīt, lai tas izpilda visas prasības, kas noteiktas uzņēmējdarbības nozarē attiecīgajā dalībvalstī, jo pretējā gadījumā pakalpojumu sniegšanas brīvība zaudētu savu lietderīgo iedarbību [56]. Pakalpojumu sniegšanas brīvības ierobežojuma jautājums tiek izskatīts tikai gadījumos, ja leģitīmo interesi jau neaizsargā tiesiskais regulējums, kuram pakalpojumu sniedzējs ir pakļauts savā izcelsmes valstī [57].

81. Līdz ar to, ja apsardzes uzņēmuma darbinieki to izcelsmes valstī jau ir saņēmuši administratīvu atļauju, tad saskaņā ar pakalpojumu sniegšanas brīvības principu uzņemošās valsts pienākums ir ņemt vērā šo apstākli. Jauna administratīvas atļaujas izsniegšanas procedūra uzņemošajā valstī var būt pamatota tikai izņēmuma gadījumos, proti, ja izcelsmes valstī veiktā apsardzes darbinieku pārbaude pēc būtības nav līdzvērtīga [58].

82. Spānijas tiesiskais regulējums, paredzot, ka privātu apsardzes uzņēmumu darbiniekiem vienmēr un bez izņēmumiem savas darbības īstenošanai Spānijā ir jāsaņem atļauja no *Spānijas* iestādes, padara par neiespējamu ņemt vērā tos pienākumus, kas apsardzes darbiniekiem jau ir uzlikti citās

55 — Skat. 32.–34. un 44. punktu manos secinājumos, kas sniegti 2004. gada 22. jūnijā lietā Komisija/Nīderlande (minēta 6. zemsvītras piezīmē). Šajā kontekstā skat. arī spriedumu lietā Komisija/Francija (minēts 29. zemsvītras piezīmē, 70. punkts), kurā tika atzīts, ka preventīvas kontroles atļauju izsniegšanas procedūras veidā var būt pamatotas, ja attiecas uz iedzīvotāju aizsardzību īpaši jūtīgās jomās — šajā gadījumā: veselības apsvērumi un ārstniecības pakalpojumu kvalitātes nodrošināšana.

56 — Spriedums lietā *Säger* (minēts 32. zemsvītras piezīmē, 13. punkts), spriedums lietā *Vander Elst* (minēts 32. zemsvītras piezīmē, 17. punkts) un spriedums lietā *Corsten* (minēts 31. zemsvītras piezīmē, 43. punkts).

57 — Spriedums lietā *Corsten* (minēts 31. zemsvītras piezīmē, 35. punkts un tajā minētā judikatūra), līdzīgi arī spriedums lietā Komisija/Francija (minēts 29. zemsvītras piezīmē, 71. punkts) un spriedums lietā Komisija/Luksemburga (minēts 53. zemsvītras piezīmē, 35. punkts).

58 — Šajā jautājumā skat. 38. un 53. punktu manos secinājumos, kas sniegti 2004. gada 22. jūnijā lietā Komisija/Nīderlande (minēta 6. zemsvītras piezīmē).

dalībvalstīs, un līdz ar to pārkāpj pakalpojumu sniegšanas brīvības principu [59].

83. No otras puses, uzņēmumam, kas vēlas īstenot savu *uzņēmējdarbību* citā dalībvalstī, piemēram, dibinot meitas sabiedrību vai sekundāru uzņēmumu, principā ir jāizpilda tie paši nosacījumi, kas ir spēkā attiecībā uz uzņemošās valsts rezidentiem [60]. Privātam apsardzes uzņēmumam, kurš vēlas realizēt uzņēmējdarbību Spānijā, parasti ir jāsaņem arī visas šajā valstī nepieciešamās atļaujas savas darbības uzsākšanai un veikšanai, ieskaitot vajadzīgās atļaujas apsardzes darbiniekiem, kurus tas nodarbina Spānijā. Priekšnosacījums, protams, ir, ka attiecīgie noteikumi tiek piemēroti nediskriminējošā veidā, tie ir pamatoti ar būtiskām vispārīgām interesēm un atbilstoši vēlamā mērķa sasniegšanai un tie nepārsniedz šā mērķa sasniegšanai nepieciešamo [61].

84. Šajā tiesvedībā nepastāv principiāli iebildumi attiecībā uz administratīvo atļauju izsniegšanas procedūras pamatotību. Taču pastāv iespēja, ka ārvalstu privātais apsardzes uzņēmums, kas Spānijā dibina meitas sabiedrību vai sekundāru uzņēmumu, plāno tajā nodarbināt ārvalstu (vai ārvalstīs atļauju saņēmušus) apsardzes darbiniekus. Tādā gadījumā no uzņēmējdarbības veikšanas brīvības izrietošie noteikumi uzliek uzņemošajai valstij pienākumu atbilstošo atļauju izsniegšanas procedūru ietvaros ņemt vērā tās prasības, kuras katrs atsevišķais apsardzes uzņēmuma darbinieks jau izpilda savā izcelsmes valstī, un izvērtēt to līdzvērtību [62]. Ja attiecīgās personas izcelsmes valstī būtībā līdzvērtīgas procedūras ietvaros jau ir konstatēts, ka tā atbilst attiecīgajā nozarē izvirzītajiem nosacījumiem, tad attiecīgajam uzņēmumam ir jābūt tiesībām atsaukties uz šo faktu arī Spānijā [63].

85. Tiktāl, ciktāl Spānijas tiesiskais regulējums neparedz ņemt vērā tās prasības, kuras katrs atsevišķais apsardzes uzņēmuma darbinieks jau izpilda savā izcelsmes valstī, tas pārkāpj uzņēmējdarbības veikšanas brīvību [64].

86. Pat ņemot vērā īpašos riska faktorus, kas saistīti ar privāto apsardzes uzņēmumu darbībām, Spānijas tiesiskais regulējums ar tajā šobrīd ietvertajiem noteikumiem nav

59 — Šajā kontekstā skat. arī spriedumu lietā Komisija/Beļģija (minēts 3. zemsvītras piezīmē, 38. punkts), kā arī spriedumu lietā Komisija/Portugāle (minēts 5. zemsvītras piezīmē, 66. punkts).

60 — Spriedums lietā *Gebhard* (minēts 28. zemsvītras piezīmē, 36. punkts, pirmais teikums).

61 — Skat. šo secinājumu 77. punktu.

62 — Šajā kontekstā skat. pastāvīgo judikatūru attiecībā uz profesionālo kvalifikāciju — 1991. gada 7. maija spriedumu lietā C-340/89 *Vlassopoulou* (*Recueil*, I-2357. lpp., 16. un turpmākie punkti), 2002. gada 16. maija spriedumu lietā C-232/99 Komisija/Spānija (*Recueil*, I-4235. lpp., 21. punkts), 2003. gada 13. novembra spriedumu lietā C-313/01 *Morgenbesser* (*Recueil*, I-13467. lpp., 57. punkts) un 2004. gada 7. oktobra spriedumu lietā C-255/01 *Markopoulos* u.c., (Krājums, I-9077. lpp., 63. punkts). Attiecībā uz procedūras prasībām skat. arī spriedumu lietā *Kraus* (minēts 37. zemsvītras piezīmē, 38.–41. punkts).

63 — Skat. 53. punktu manos secinājumos, kas sniegti 2004. gada 22. jūnijā lietā Komisija/Nīderlande (minēta 6. zemsvītras piezīmē).

64 — Šajā kontekstā skat. spriedumu lietā Komisija/Beļģija (minēts 3. zemsvītras piezīmē, 38. punkts); kā arī spriedumu lietā Komisija/Portugāle (minēts 5. zemsvītras piezīmē, 66. punkts).

pamatots. Tas pārsniedz vēlamā mērķa, proti, privātu apsardzes uzņēmumu darbinieku striktas kontroles nodrošināšana, sasniegšanai nepieciešamo [65].

87. No tā izriet, ka piektais iebildums ir pamatots.

F — *Par sesto iebildumu: Direktīvas 89/48 un Direktīvas 92/51 pārkāpums sakarā ar to, ka nepastāv profesionālo kvalifikāciju atzīšana*

88. Kā iepriekš norādīts [66], sestais Komisijas iebildums ir pieņemams tikai tiktāl, ciktāl tas attiecas uz Direktīvu 92/51.

89. Savā pēdējā iebildumā Komisija norāda, ka Spānijas tiesību aktos nav paredzēta citās dalībvalstīs iegūto kompetences atestātu atzīšana ne attiecībā uz vispārīgajām privāto apsardzes uzņēmumu darbības jomām, ne arī attiecībā uz privātdetektīva profesiju, lai arī saskaņā ar Spānijas tiesību aktiem privātiem apsardzes uzņēmumu darbiniekiem, lai saņemtu atļauju savu darbību veikšanai, ir jābūt apguvušiem noteiktas zināšanas un prasmes, bet privātdetektīviem ir nepieciešams īpašs diploms. No tā izriet, ka Spānijas Karaliste nav izpildījusi savu pienākumu transponēt Direktīvu 92/51.

Par privātu apsardzes uzņēmumu darbinieku darbībām

90. Direktīvas 92/51 piemērošanas galvenais priekšnosacījums ir, ka privātu apsardzes uzņēmumu darbība Spānijā tiek uzskatīta par *reglamentētu profesiju*.

91. Saskaņā ar Direktīvas 92/51 1. panta e) apakšpunktu apvienojumā ar f) apakšpunktu reglamentēta profesija ir reglamentēta profesionālā darbība vai darbību kopums, kuras uzsākšana vai veikšana tieši vai netieši ir reglamentēta ar normatīvajiem vai administratīvajiem aktiem. Profesionālas darbības uzsākšana vai veikšana ir uzskatāma par tieši pakļautu normatīvajiem vai administratīvajiem aktiem, ja uzņemošās dalībvalsts tiesiskajā regulējumā ir iekļauti noteikumi, kas paredz, ka noteiktās profesionālās darbības drīkst veikt tikai tās personas, kas izpildījušas

65 — Tāpat skat. arī spriedumu lietā Komisija/Beļģija (minēts 3. zemsvītras piezīmē, 35.–38. punkts) un spriedumu lietā Komisija/Portugāle (minēts 5. zemsvītras piezīmē, 66. punkts).

66 — Skat. šo secinājumu 32.–40. punktu.

noteiktus priekšnosacījumus, un aizliedz tās veikt personām, kas nav izpildījušas šos priekšnosacījumus [67].

92. Noteikumu par privātajiem apsardzes pakalpojumiem 53. pants cita starpā paredz, ka privātu apsardzes uzņēmumu darbiniekiem ir jābūt pilngadīgiem un tiem jābūt fiziskajām un psiholoģiskajām spējām, kas nepieciešamas viņu funkciju veikšanai, un īpaši — nedrīkst būt slimību, kas varētu kavēt darba izpildi. Kā Komisija jau ir pamatoti un neapstrīdēti norādījusi, Spānijā privātu apsardzes uzņēmumu darbinieki veic reglamentētu profesiju Direktīvas 92/51 1. panta e) apakšpunkta apvienojumā ar f) apakšpunktu nozīmē.

93. Taču ar vispārīgu konstatāciju, ka runa ir par reglamentētu profesiju, nav pietiekami, lai tādā gadījumā kā šis piemērotu Direktīvu 92/51. Papildus ir jāpārbauda, vai no privāto apsardzes uzņēmumu darbiniekiem tiek pieprasīti kompetences atestāti šīs direktīvas nozīmē.

94. Termina *kompetences atestāts* nozīme ir plaša un saskaņā ar Direktīvas 92/51 1. panta c) apakšpunktu tas ir ne tikai jebkāds kvalifikācijas pierādījums, kas apliecina izglītību, kura nav daļa no kopuma, kas veido diplomu, bet arī jebkāds kvalifikācijas pierādījums, kas, neprasot iepriekšējās izglītības pierādījumus, izsniegts lūguma iesniedzējam pēc personisko iezīmju, profesionalitātes vai zināšanu novērtēšanas.

95. Pretēji tam, ko, šķiet, apgalvo Komisija [68], šajā tiesvedībā nav runa par to, vai Spānijas iestāžu pieņemtais *lēmums par darbības sākšanu noteiktajā profesijā* (atļauja Likuma par privātajiem apsardzes pakalpojumiem 10. panta apvienojumā ar Noteikumu par privātajiem apsardzes pakalpojumiem 53. pantu nozīmē) ir kompetences atestāts, bet gan par to, vai no attiecīgās personas kā *priekšnosacījums* šādas atļaujas saņemšanai tiek pieprasīts kompetences atestāts.

96. Spānijas Karaliste apstrīd apgalvojumu, ka privātu apsardzes uzņēmumu darbinieku atļauju saņemšana ir atkarīga no tā, vai tiem ir šāds kompetences atestāts.

97. No iepriekš minētā izriet, ka Komisijas pienākums bija konsekventi izklāstīt, kuriem atsevišķiem atestātiem, kurus pieprasa Spā-

67 — 1996. gada 1. februāra spriedums lietā C-164/94 *Aranitis* (*Recueil*, I-135. lpp., 18. un 19. punkts), 1999. gada 8. jūlija spriedums lietā C-234/97 *Fernández de Bobadilla* (*Recueil*, I-4773. lpp., 16. un 17. punkts), 2002. gada 11. jūlija spriedums lietā C-294/00 *Gräbner* (*Recueil*, I-6515. lpp., 31. un 32. punkts) un 2004. gada 7. oktobra spriedums lietā C-402/02 Komisija/Francija (Krājumā nav publicēts, 30. punkts), kā arī spriedums lietā *Morgenbesser* (minēts 62. zemsvītras piezīmē, 49. punkts).

68 — Skat. Komisijas 2004. gada 3. maija rakstveida apsvērumus, it īpaši 53. un 56. punktu.

nijas Karaliste, kā Komisija uzskata, šajā lietā ir piemērojama Direktīva 92/51. Saskaņā ar pastāvīgo judikatūru tiesvedībā sakarā ar valsts pienākumu neizpildi Komisijai ir jāpierāda iespējamā pienākumu neizpilde un jāiesniedz Tiesai nepieciešamie pierādījumi, lai tā varētu pārbaudīt, vai ir notikusi valsts pienākumu neizpilde, un tā nevar balstīties uz pieņēmumiem [69].

98. Komisijas prasības pieteikums neatbilst šīm prasībām.

99. Noteikumu par privātajiem apsardzes pakalpojumiem 53. panta c) apakšpunkts, uz kuru Komisija atsaucas savā prasībā, vienīgi paredz, ka privātu apsardzes uzņēmumu darbiniekiem *ir jābūt* fiziskajām un psiholoģiskajām spējām, kas nepieciešamas to funkciju veikšanai [70]. Taču no Komisijas izklāstījuma nav skaidrs, kādā veidā norit apsardzes uzņēmumu darbinieku atbilstības minētajiem priekšnosacījumiem pārbaude pirms administratīvās atļaujas izsniegšanas. It īpaši nav skaidrs, vai Spānijas iestādes vispār pieprasa jebkādus *atestātus*, kas apliecina personīgās īpašības, prasmes vai zināšanas — tikai tad būtu piemērojama Direktīva 92/51, vai arī attiecīgās personas pārbaude norit *neformāli* atļaujas izsniegšanas procedūras ietvaros. Komisija pat nenorāda, vai Spānijā tiek izsniegti šādi atestāti personām, kas vēlas strādāt privātā apsardzes uzņēmumā [71].

100. Līdz ar to Komisija nav pat konsekventi izklāstījusi, kādos aspektos šajā tiesvedībā ir piemērojama Direktīva 92/51. Šādos apstākļos Tiesai nav iespējams konstatēt, ka Spānijas Karaliste attiecībā uz privātu apsardzes uzņēmumu darbiniekiem nav izpildījusi savus valsts pienākumus Direktīvas 92/51 transponēšanas jomā.

101. Pilnīgai skaidrībai ir jāpiebilst, ka pienākums pārbaudīt un attiecīgā gadījumā atzīt ārvalstīs iegūtu kvalifikāciju dalībvalstīm izrietētu neatkarīgi no tā, vai ir piemērojamas Direktīva 89/48 un Direktīva 92/51, arī tieši

69 — 1982. gada 25. maija spriedums lietā 96/81 Komisija/Nīderlande (*Recueil*, 1791. lpp., 6. punkts), 1990. gada 20. marta spriedums lietā C-62/89 Komisija/Francija (*Recueil*, I-925. lpp., 37. punkts), 1997. gada 29. maija spriedums lietā C-300/95 Komisija/Apvienotā Karaliste (*Recueil*, I-2649. lpp., 31. punkts), 1999. gada 9. septembra spriedums lietā C-217/97 Komisija/Vācija (*Recueil*, I-5087. lpp., 22. punkts), 2005. gada 14. aprīļa spriedums lietā C-341/02 Komisija/Vācija (Krājums, I-2733. lpp., 35. punkts) un 2005. gada 12. maija spriedums lietā C-287/03 Komisija/Beļģija (Krājums, I-3761. lpp., 27. punkts).

70 — Saskaņā ar Noteikumu par privātajiem apsardzes pakalpojumiem 53. panta a) apakšpunktu attiecīgajām personām ir jābūt pilngadīgām. Papildus šim vecuma kritērijam un nosacījumiem par fiziskajām un psiholoģiskajām spējām Noteikumu par privātajiem apsardzes pakalpojumiem 53. pants ietver vēl dažādas papildu prasības, kas paredz, ka personai nedrīkst būt iepriekšēja sodāmība, un noteic, ka darbinieki pēdējo divu gadu laikā nedrīkst būt strādājuši noteiktās profesijās vai veikuši noteiktas darbības. Tā kā Komisija šīs dažādās prasības nebija iekļāvusi šīs tiesvedības priekšmetā, tie turpmāk netiks izskatīti detalizētāk.

71 — Savā prasības pamatojumā Komisija nekādā veidā neatsaucas uz Likuma par privātajiem apsardzes pakalpojumiem 10. pantu. Vispārīga šāda noteikuma pieminēšana atbilstošo tiesību normu atspoguļojumā nav pietiekama, lai ar to pamatotu iebildumu par valsts pienākumu neizpildi (šajā sakarā skat. 2001. gada 29. novembra spriedumu lietā Komisija/Itālija, minēts 13. zemsvītras piezīmē, 21. punkts).

no pamatbrīvību nosacījumiem (EKL 39., 43. un 49. pants). Tāpat dalībvalstu pienākums ir ņemt vērā spēju pārbaudes eksāmenus, kurus attiecīgās personas ir nokārtojušas citās dalībvalstīs [72].

Par privātdetektīva darbības veikšanu

102. Attiecībā uz privātdetektīva profesijas veikšanu Noteikumu par privātajiem apsardzes pakalpojumiem 54. panta 5. punkta b) apakšpunkts paredz, ka, lai saņemtu administratīvo atļauju, attiecīgajām personām ir jābūt privātdetektīva "diplomam", kuru saskaņā ar Spānijā spēkā esošajiem Tieslietu un Iekšlietu ministrijas administratīvo aktu noteikumiem izsniedz, ja pabeigti speciāli kursi un nokārtoti spēju pārbaudes eksāmeni.

103. No tā izriet, ka privātdetektīva darbība Spānijā ir reglamentēta profesija Direktīvas 92/51 1. panta e) apakšpunkta apvienojumā ar f) apakšpunktu nozīmē [73].

104. Arī minētais "diploms" ietilpst Direktīvas 92/51 piemērošanas jomā. Lai arī saskaņā ar esošo informāciju tas nav *diploms* Direktīvas 92/51 1. panta a) apakšpunkta nozīmē, jo tas neprasa vismaz viena gada izglītību, saskaņā ar Noteikumu par privātajiem apsardzes pakalpojumiem 54. panta 5. punkta b) apakšpunkta formulējumu tas ir *sertifikāts* 1. panta b) apakšpunkta nozīmē, ja pieprasītie kursi ir *profesionāla izglītība* direktīvas nozīmē, vai katrā gadījumā tas ir *kompetences atestāts* Direktīvas 1. panta c) apakšpunkta pirmā ievilkuma nozīmē, ja kursi neatbilst profesionālas izglītības kvalitātes kritērijiem.

105. Tādējādi Direktīva 92/51 ir piemērojama attiecībā uz privātdetektīva darbību Spānijā. Atkarībā no tā, vai tas, kas tiek prasīts Noteikumu par privātajiem apsardzes pakalpojumiem 54. panta 5. punktā, ir uzskatāms par sertifikātu vai kompetences atestātu Direktīvas 92/51 nozīmē, būtu jāpiemēro šīs direktīvas 6. pantā paredzētā savstarpējās atzīšanas sistēma vai arī īpašā sistēma citu kvalifikāciju atzīšanai atbilstoši šīs direktīvas 8. pantam.

106. Vadoties pēc Komisijas iesniegtās informācijas, kas nav tikusi arī apstrīdēta, Spānijā attiecībā uz privātdetektīva profesiju nepastāv savstarpējās atzīšanas sistēma Direktīvas 92/51 nozīmē, līdz ar to ir konstatējama valsts pienākumu neizpilde EKL 228. panta 1. punkta nozīmē.

72 — Skat. apsvērumus, kas izklāstīti šo secinājumu 76.–86. punktā.

73 — Attiecībā uz dažādajiem nosacījumiem skat. šo secinājumu 92. punktu.

Starpsecinājums

107. Ņemot vērā iepriekš minēto, ir secināms, ka Komisijas izvirzītais sestais iebildums ir pamatots tiktāl, ciktāl tas attiecas uz faktu, ka Spānijas Karaliste attiecībā uz profesionālās kvalifikācijas atzīšanu privātdetektīva darbības veikšanai nav veikusi pasākumus, kas vajadzīgi, lai izpildītu Direktīvas 92/51/EEK prasības. Pārējā daļā šis iebildums nav pamatots un prasība ir noraidāma.

109. Šajā lietā Spānijas Karaliste Noteikumos par privātajiem apsardzes pakalpojumiem ietverto prasību par Spānijas pilsonību grozīja tikai pēc Komisijas argumentētajā atzinumā noteiktā termiņa beigām [76]. Taču, ņemot vērā, ka valsts pienākumu neizpilde ir jāizvērtē, ņemot vērā to dalībvalsts situāciju, kāda tā bija, beidzoties argumentētajā atzinumā noteiktajam termiņam [77], Komisijas sākotnēji izvirzītais pirmais iebildums, vērtējot prasību kopumā, būtu ticis atzīts par pamatotu. Tā kā Spānijas Karaliste Noteikumus par privātajiem apsardzes pakalpojumiem grozīja novēloti, tās rīcība pamudināja Komisiju celt prasību. Šādi apstākļi ir pietiekams pamatojums, lai nospriestu, ka tiesāšanās izdevumi saistībā ar atsaukto iebildumu ir jāsedz Spānijas Karalistei.

VII — Par tiesāšanās izdevumiem

108. Attiecībā uz sākotnēji izvirzīto pirmo iebildumu, kuru Komisija atsauca [74], abi lietas dalībnieki ir prasījuši, lai otram lietas dalībniekam tiek piespriests atlīdzināt tiesāšanās izdevumus [75]. Saskaņā ar Reglamenta 69. panta 5. punkta pirmo daļu tiesāšanās izdevumus ir jāpiesprež atlīdzināt prasītājai, ja vien nešķiet pamatoti piespriest atlīdzināt tiesāšanās izdevumus atbildētājai sakarā ar tās rīcību.

110. Ņemot vērā, ka pilnībā pamatoti ir tikai četri no sešiem Komisijas izvirzītajiem iebildumiem, bet divi iebildumi ir tikai daļēji pamatoti, Tiesai saskaņā ar Reglamenta 69. panta 3. punkta pirmo daļu būtu jānosprież, ka tiesāšanās izdevumi sadalāmi starp lietas dalībniekiem.

111. Ņemot vērā iepriekš minēto, būtu jāpiesprież Spānijas Karalistei segt savus, kā arī trīs ceturtdaļas no Komisijas tiesāšanās izdevumiem. Atlikusī tiesāšanās izdevumu daļa būtu jāsedz Komisijai pašai.

74 — Šis sākotnēji izvirzītais pirmais iebildums attiecās uz prasību, ka privātiem apsardzes uzņēmumiem un to apsardzes darbiniekiem ir jābūt Spānijas pilsonībai. Tas tika atsaukts Komisijas 2004. gada 3. maija rakstveida apsvērumu 8. punktā. Skat. šo secinājumu 29. punktu.

75 — Skat. 2004. gada 3. maija Komisijas rakstveida apsvērumus un 2004. gada 1. jūlija Spānijas Karalistes rakstveida apsvērumus, kuros nemainīgi tiek uzturēta prasība, lai otram lietas dalībniekam tiek piespriests atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

76 — Skat. šo secinājumu 25. punktu.

77 — Skat. 44. zemsvītras piezīmē minēto pastāvīgo judikatūru.

VIII — Secinājumi

112. Pamatojoties uz iepriekš minētajiem apsvērumiem, iesaku Tiesai:

1) atzīt, ka, Likuma Nr. 23/1992 par privātajiem apsardzes pakalpojumiem un Karaliskā dekrēta Nr. 2364/1994, ar ko apstiprina Noteikumus par privātajiem apsardzes pakalpojumiem, ietvaros, uzliekot

a) arī citu dalībvalstu privātiem apsardzes uzņēmumiem pienākumu

— būt juridiskai personai,

— nodrošināt noteikta apmēra pamatkapitālu, pat ja tiem nav uzlikts šāds pienākums to dibināšanas valstī,

— pārskaitīt Spānijas organizācijai *Caja General de Depósitos* drošības naudu, neņemot vērā dibināšanas valstī, iespējams, jau veikto garantijas maksājumu, kā arī

— nodarbināt minimālo darbinieku skaitu, ja attiecīgais uzņēmums veic savu darbību vērtīgu un bīstamu priekšmetu pārvadāšanas vai apsardzes ierīču un sistēmu uzstādīšanas un uzturēšanas jomā, un

b) citu dalībvalstu privātu apsardzes uzņēmumu darbiniekiem Spānijā saņemt jaunu īpašu administratīvu atļauju arī tad, ja dibināšanas valstī tie jau ir ieguvuši līdzīgu atļauju, Spānijas Karaliste nav izpildījusi pienākumus, ko tai uzliek EKL 43. un 49. pants;

2) atzīt, ka, neveicot pasākumus, kas vajadzīgi, lai attiecībā uz profesionālās kompetences atestātu atzīšanu privātdetektīva darbības veikšanai izpildītu Padomes 1992. gada 18. jūnija Direktīvas 92/51/EEK par otro vispārējo sistēmu profesionālās izglītības un mācību atzīšanai, kas papildina Padomes 1988. gada 21. decembra Direktīvu 89/48/EEK, prasības, Spānijas Karaliste nav izpildījusi transponēšanas pienākumus, ko tai uzliek minētā direktīva;

3) pārējā daļā prasību noraidīt;

4) piespriest Spānijas Karalistei segt pašai savus, kā arī atlīdzināt trīs ceturtdaļas no Eiropas Kopienu Komisijas tiesāšanās izdevumiem. Pārējos tiesāšanās izdevumus Komisija sedz pati.